

ЭМБ-ын ажиллагсдын дунд бүртгэгдсэн COVID-19 халдвар, анхаарах асуудал

Ж.Нямсүрэн, ХӨСҮТ

COVID-19 халдвар-Эрүүл мэндийн ажилтан (ЭМА)

- Дэлхий нийтэд ЭМА-ны халдварт өртөлт дунджаар 14%, улс орон бүр харилцан адилгүй 2-35 %

- Prevention, identification and management of health worker infection in the context of COVID-19

30 October 2020 ДЭМБ-ын түр заавар

- ХХХ хэрэглэх, бүх нийтээр маск хэрэглэх, гарын эрүүл ахуй сахих, ЭМА-ыг сургах нь халдварын эрсдэлийг бууруулна.

ЭМА-ы COVID-19 халдвар манай улсад

2021.01.06-ны байдлаар:

Нийт халдвар – 1349

ЭМА - 107 (7.9%)

- Ажил үүргээ гүйцэтгэх үед халдварт өртсөн – 79 (ЭТҮХХ) тохиолдол;

Халдварт өртсөн нийт ЭМА ажил, мэргэжлээр

ЭМА нийт 107

- Их эмч – 28 (26.1%)
- Сувилагч – 43 (40.1%)
- Асрагч/үйлчлэгч -15 (14.0%)
- Ариутгагч – 8 (7.4%)
- Лабораторийн ажилтан – 7 (6.5%)
- Бусад – 6 (5.6%)

ЭМА-ы халдварт өртөлт

- Тусгаарлагдан ажиллах үедээ – 37
 - **Оношлогдоогүй үед тусламж үзүүлэх – ХСҮТ, Баянзүрх НЭ - 32**
 - Сорьц цуглуулах - 5
 - Голомтын халдваргүйжүүлэлт -3
 - Өвчтөн тээвэрлэх -2
-
- Хамт ажиллагсдаас, гэр бүлийн гишүүдээс – 14
 - Судалгаа хийгдэж байгаа - 14

Эрсдэлт хүчин зүйл

Халдвартай үе: - Эхний 10-14 хоногт анхаар

- Шинж тэмдэг эхлэхээс өмнөх 2 хоног - 10 - 14 хоног
- Эхний 7 хоногт вирусын амьсгалын зам, шүүрэлд хамгийн их хэмжээтэй байж аажмаар буурна.
- Уушиг болон амьсгалын доод замд 2 дахь долоо хоногт вирусын ачаалал хамгийн их байна.

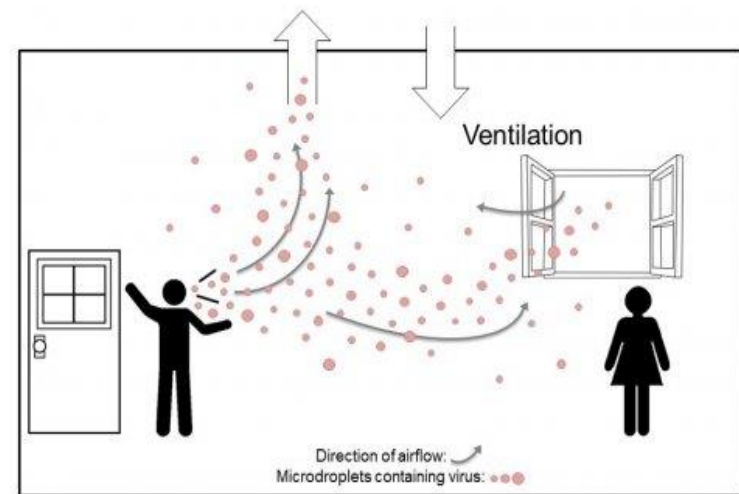
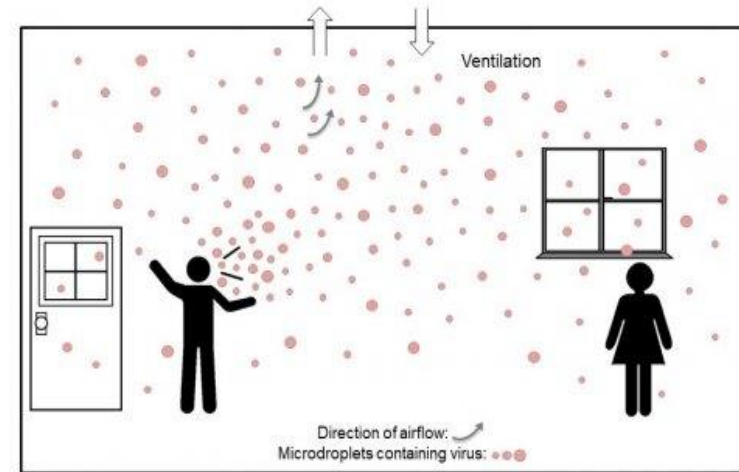
Criteria for releasing COVID-19 patients from isolation
Scientific brief 17 June 2020 , WHO

Эрсдэлт хүчин зүйл

- Олон шинэ өвчтөн зэрэг хүлээн авах, ажлын ачаалал их байх
- Тусгайлсан асаргаа, сувилгаа шаардлагатай өвчтөн их байх (өндөр настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй)
- Хүнд, маш хүнд өвчтөн
- Улаан бүсэд ажиллах хугацаа урт байх

Эрсдэлт хүчин зүйл

- **Өрөөний агааржуулалт**
- Шар бүс буюу хувцас тайлах хэсэг, орчны бохирдол
- Хамгаалах хувцас дотор өмссөн өмд, цамц, хувцас солихгүй байх
- PPE тайлах, гар халдваргүйжүүлэх хугацаа, хог хаягдалд хүрэлцэх

Анхаарах асуудал - Сургамж

- ЭМА-ыг олноор нь байрлуулахгүй байх (тусгаарлах эмнэлэгт, ажиглалтын хугацаанд, дайчлан ажиллуулах, тусгаарлах)
- Хувь хүний хариуцлагыг сайжруулах
- Тээвэрлэлтийн алдаа
 - Яаралтай тусламж шаардлагагүй бол эмч урд талдаа суух
 - ЭМА-г батлагдсан, сэжигтэй тохиолдол, ойрын хавьталтай хамт ард суулгахгүй
- Эмнэлзүйн тодорхой шинж тэмдэгтэй бол тусгаарлах, эмнэлэг хооронд шилжүүлэхгүй

Эмнэлгийн бэлэн байдлыг хангах

- Ногоон бүсийг тохижуулах
 - ЭТҮ үзүүлэх багийг аль болох цөөнөөр нь байлгах
 - Усанд орох, хувцас угаах, ая тухтай байх нөхцөл
- Цаасан материалтай амны хаалт зүүж харьцах, ажил дууссаны дараа гараа угаах
- Хүний нөөцийг бэлтгэх, сургах
 - Харьцах ажилтны тоо
 - Харьцах хугацааг бага байлгах

Өртөлтийн түвшин -ХӨСҮТ

Тасаг нэгж	Халдварт авсан ЭМА тоо	Эрсдэлт хүчин зүйлд өртсөн ЭМА тоо	Дайралтын түвшин (%)	халдвар бүртгэгдсэн хугацаа
ҮII тасаг 2 давхар	3	6	50	Хяналтаас хасагдсан
IV тасаг 4 давхар	4	8	50	
ҮII тасаг 1 давхар	4	5	80	
ҮII тасаг 2 давхар	1	6	16.6	12.03
Хүлээн авах/100	2	29	6.8	12.08
ХАХА баг	1	44	2.2	12.09
Өдрийн эмчилгээ	1	4	25	12.12
Сүрьеэ	1	24	4.1	12.10 өдөр
Бүгд	17	126		

ЭМБ-д анхаарах асуудал-Сургамж

ХСҮТ, Баянзүрх эмнэлэг

ХСҮТ

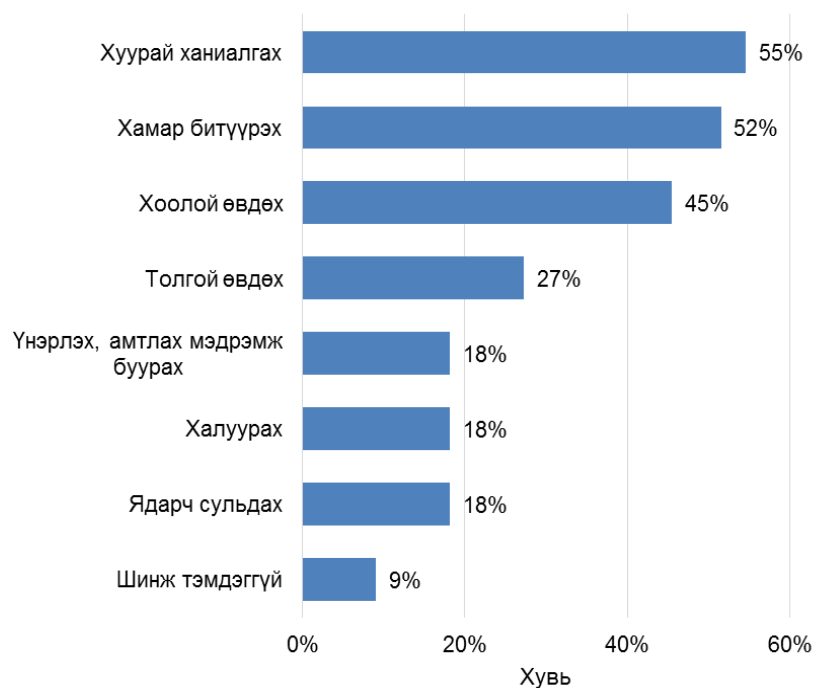
- Эрт илрүүлсэн
- Голомтын цар хүрээг тогтоож хяналтанд авсан
- Амны хаалт хэрэглэсэн

Анхаарах асуудал:

- Тусгаарлах, ажиглах хэсгийг ажиллуулах
- Шинж тэмдэгийн тандалт хийдэг ч ашиглахгүй байна
- Өвчний эмнэлзүйгээр ялгаж хэвтүүлэх
- Багаж хэрэгсэл, орчны, цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хангалтгүй
- Хурал цуглаан, нийтийг хамарсан үйл ажиллагааг зогсоох
- Тархвар судалгаа хийх хүмүүсээ сургах

ЭМНЭЛЗҮЙН ШИНЖ ТЭМДЭГ

Эхний үед илэрсэн шинж тэмдэг

- 39 (92.8 %) эмнэлзүйн шинж тэмдэг илэрсэн.
- 3 хүн шинж тэмдэг илрээгүй.

Анхаарах асуудал

- Бүх ЭМА-д эмнэлзүйн шинж тэмдэгийн тандалт хийх, шинжилгээнд хамруулах
- Үйлчлүүлэгчдийн дунд АЗХ-ын шинж тэмдэгийн тандалт
- Үйлчлүүлэгч амны хаалттай байх

Сорьц цуглуулахад анхаарах асуудал

5 хүн халдварт өртсөн

- **Хамгаалах хувцас иж бүрэн өмсөх**
 - Амны хаалт давхар зүүхгүй
- **Хувцас тайлах хэсэгт шаардлагатай хэрэгслийг бүрдүүлэх**
 - Буудал, эмнэлэг, гэр орон
 - Толь, хог хаягдлын уут, гар халдваргүйжүүлэх бодис
- **Сорьцны савны гадна халдваргүйжүүлэлт**
 - Гадаргуу халдваргүйжүүлэх бодисоор арчиж халдваргүйжүүлэх

Сорьц цуглуулах

- **Хамар, ам, залгиурын арчдас авах**
 - Шингэн нэвчихгүй комбинзон халад
 - Шүүлтүүртэй амны хаалт (N95)
 - Нүүрний хамгаалалт эсвэл нүдний шил
 - Үзлэгийн бээлий 2 давхар
 - Хүн хооронд бээлий солих,

PRE өмссөн ч ажил дууссаны дараа дотор өмд цамц, хувийн хувцасаа солих

- **Биоаюулгүй ажиллагааны менежер хяналт тавих**
- **Нийтийг хамарсан илрүүлэг, шинжилгээ хийх бол аль болох цэгүүд байгуулж хийх**

Хамгаалах хувцас

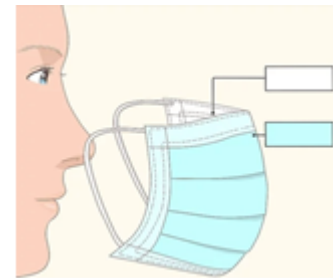
- Халдвар бүртгэгдсэн эсэхээс үл хамааран бүх хүнийг халдварын эрсдэлтэйд тооцож ажиллах

- Амны хаалт
- Нүүрний хаалт
- Хувцас бохирдохоос сэргийлж халад
- Гарын эрүүл сахих

- COVID-19 тусламжид:

- Бүрэн PPE – **Аюулгүй тайлах**
- Мэс засал, төрөлт гэх мэт ажилбарт шингэн нэвчихгүй, урт ханцуйтай ариун халад өмсөж болно.

- **Хамгийн чухал хамгаалах хувцас**

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.